

הספר שלפניך, קורא יקר, **אינו** סיפור יציאת מצרים. הסיפור המכונן של עמנו, אותו אנו מזכירים מדי יום ומספרים אחת לשנה - התרחש לפני אלפי שנים, במציאות שונה מרחק שנות אור. חשוב להדגיש זאת כבר כעת, למען הסר ספק.

הספר הזה, מספר **סיפור דמיוני לחלוטין**, המתרחש במציאות החיים העכשווית שלנו. סיפור דמיוני, הנושא קווים מקבילים לסיפור יציאת מצרים האמיתי, ו... **זהו**. בכך מסתיים הדמיון.

ובכל זאת, הספר הזה אינו עומד בפני עצמו. הוא נועד **לשרת** את הסיפור ההוא - האמיתי.

הוא נועד לפקוח לנו את העיניים, ולגרום לנו לראות את הסיפור ששמענו כל-כך הרבה פעמים - מזווית נוספת. להאיר אותו באור חדש.

כי בסופו של דבר, הסיפור שהתורה כה מדגישה את חובתנו לזכור - אינו רק מקבץ אינפורמציה או תיעוד היסטורי. הסיפור הזה נועד ליצור חוויה. משהו שיהפוך להיות חלק מאיתנו, משהו שנוכל לחוש בעוצמה. וכשהפרספקטיבה רחוקה כל-כך - את החוויה, לא פעם, אנו מחמיצים.

הסיפור האמיתי התרחש על רקע תפאורה מנותקת לחלוטין מהעולם שאנו מכירים. בתפאורה ההיא לא היו כלי רכב, לא מחשבים, לא טלפונים, ואפילו לא תיבות דואר. חדשות - אם בכלל הגיעו - עברו מפה לאוזן. העולם עדיין לא היה כפר גלובלי קטן. את הכביסה כיבסו ביד, ומים שאבו מהנילוס או מאחד מיובליו. בקיצור: זה קרה לפני אלפי שנים.

אבל דבר אחד, מרכזי, לא השתנה באלפי השנים הללו: **בני האדם.**

במצרים של אז, בדיוק כמו בימינו, חיו בני אדם - בעלי תכונות וצרכים אנושיים. הסבל, לפני אלפי שנים, היה מייסר לא פחות מכפי שהוא בימינו. הרעב - היה רעב. הפחד והאימה לא טלטלו את עולמם של המצרים או של בני ישראל פחות מכפי שהיו מטלטלים אותנו כיום.

אלא שהתפאורה השונה מקשה עלינו להפנים זאת. היא גורמת לנו להביט על הסיפור **במבט מרוחק** ובעיקר - **מנותק**.

קשה לנו לחוש את משמעות אובדן החירות, משום שהתבנית שהוא קיבל לפני אלפי שנים שונה מהותית מהתבנית שהוא היה מקבל בימינו.

קשה לנו להבין מהי עבודת פרך, מהי עבדות - משום שמושגים אלו כמעט שאינם קיימים בעולם המודרני, ובוודאי שלא בסביבה המוכרת שבה אנו חיים.

קשה לנו לתפוס מה היתה מצרים בתקופת הזוהר שלה. כשאנו שומעים את השם 'מצרים' - האסוציאציה שעולה לנו היא של מדינה מפותחת למחצה, המבוססת על אוכלוסייה של פלאחים פרימיטיביים.

אנו לא באמת מבינים שמצרים של אז - היתה **אמריקה של היום!** לא פחות! פסגת החדשנות, חוד החנית של הקדמה, אימפריה בלתי מנוצחת!

קשה לנו להבין את משמעותם של אירועים מכוננים עבור אנשים שחיו ופעלו בתקופה ההיא.

האם, לדוגמה, משהו מאיתנו חשב אי פעם על משמעותה של מכת דבר, בעולם שבו הטכנולוגיה המתקדמת ביותר נשענה על בעלי חיים? אנו נוטים להתייחס אל המכה הזו - שאותה סיפרנו כבר עשרות פעמים - כאל מגפה מסתורית שפגעה במשק החי... משהו כמו מגפת הפרה המשווגעת. **אך האם כך היא נתפסה בימים ההם?**

הבה נחשוב לרגע:

כאשר בעלי החיים נעלמו מהנוף, המצרים איבדו את יכולתם **לייצר** - משום שמרבית עבודות החקלאות התבצעו באמצעות בהמות. הם איבדו את היכולת **להתנייד** - משום שהתחבורה התבססה על סוסים וגמלים. **המסחר** נפגע אנושות - משום שלא ניתן היה להעביר סחורות בהיעדר חמורים. נתח משמעותי **מהביטחון התזונתי** נעלם - כאשר לא ניתן היה להשיג בשר, חלב ומוצריהם. **הצבא** איבד את יחידות העילית שלו - הפרשים והמרכבות. וזו רק תמונה חלקית.

אך במבט מרוחק, קשה לנו לתפוס זאת.

קשה לנו להפנים שמצרים האדירה, שספגה מכה אחר מכה - הלכה והתפוררה מבפנים, עד שהפכה לצל של עצמה. שאנשים שהיו בפסגת הפירמידה האנושית הפכו לשברי כלים מהלכים - זאת במידה והיו ברי מזל מספיק כדי לשרוד. קשה לנו להבין את משמעותו של חוסר אונים מוחלט מול כוח עליון כביר, ואת עוצמות הגאווה שהתבטאו בסירוב העיקש להיכנע - עד לרגע האחרון.

ובקיצור: אנחנו מחמיצים את הסיפור האמיתי!

זה בדיוק המקום שבו "מצרים. תשפ"ה. נכנס לתמונה. הוא מהווה **תרגיל מחשבתי**. הוא מזמין אותך, קורא יקר, לעצום

עיניים ולתת דרור לדמיון. לשבור את המחסום שמפריד בין היקומים המקבילים ולתת לתחושות לדבר. להפנים שיציאת מצרים לא היתה סתם 'סיפור'. היא היתה חוויה אנושית, מטלטלת, עוצמתית, חיה ונושמת.

נסה זאת לרגע:

דמיין את עצמך צועד ברחובות קהיר המודרנית. גורדי שחקים מתנשאים אל השמים. כבישים סלולים, רחבי ידיים. שדות תעופה ופסי רכבת. נורות נאון ושלטי לד ענקיים. ובכל זאת, לנגד עיניך מתגלה חורבן מוחלט:

הכבישים סדוקים כאילו שיירת טנקים פילסה בהם דרך; עמודי חשמל מוטלים על הקרקע חסרי כבלים; גרוטאות פח שהיו פעם מכוניות יוקרה מושלכות בצידי הדרכים; העיר כולה שרויה בעלטה מצמררת; מסכי-הענק עומדים ריקים, שחורים, חסרי חיים; ובין ההריסות משוטטים שלדי אדם, לבושי קרעים, ונלחמים על מעט מזון. בקיצור: **אפוקליפסה**.

האם החוויה הזו מזכירה, ולו במשהו, את החוויה עימה נשארתי כששמעתי לאחרונה את סיפור יציאת מצרים? אם לא, כנראה שמשוהו התפספס בדרך. אני מקווה, ומאמין, שאחרי שתסיים לקרוא את 'מצרים. תשפ"ה' - תוכל לחבר את החוויה הזו **אל הסיפור האמיתי**, כשתשמע אותו בליל הסדר הקרוב, ולחוות חוויה שמעולם לא הכרת... ואם כך יהא - הרי שספר זה השיג את מטרתו!

ועכשיו - הבה נצלול אל **מצרים. תשפ"ה**.